

УДК 378

Наталія БОНДАР, Алла КОЛОДЯЖНА
Київський національний університет технологій та дизайну,
Україна

НАУКОВО-ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ПІДГОТОВКИ СУЧАСНОГО ПЕДАГОГА

***Мета.** Теоретичне обґрунтування та аналіз проблеми функціонування і взаємодії системи «культура - освіта» в сучасному суспільстві.*

***Ключові слова:** культура, освіта, педагог, імідж педагога.*

Постановка завдання. Професійний розвиток педагога це єдиний процес взаємоузгодження і досягнення відповідності суб'єкта діяльності вимогам професії, що мають свої психологічні закономірності, механізми і умови. Культурологічний підхід обґрунтовує об'єктивний зв'язок людини з культурою як системою цінностей, сприяє її розвитку і становленню, забезпечує особистісно-орієнтований розвиток майбутніх фахівців за підтримки індивідуальності, неповторності кожної особистості, її здатності до культурного саморозвитку та є одним з основних чинників побудови системи освіти. Саме професійний імідж забезпечує не тільки професійну ідентифікацію і саморозвиток особистості, а й, визначаючи становлення культури педагогічної діяльності викладача, стає однією з актуальних педагогічних проблем.

Результати досліджень. У світлі культурологічного підходу професійна підготовка педагога є творчим освітнім процесом, в якому студент і викладач реалізують себе як суб'єкти культури, зміст навчання будується відповідно до змісту педагогічної культури, застосовуються особистісно-орієнтовані педагогічні технології, використовуються культурні критерії оцінки рівня готовності викладача до професійної педагогічної діяльності. Н. Кузьміна розглядаючи професійну діяльність педагога в освіті, зазначає, що вона багато в чому зумовлюється ставленням до змісту толерантної гуманної взаємодії з особистістю студента. У практиці педагогічної підготовки професійний імідж або не співвідноситься з педагогічною технікою, або виключається з культури педагогічної діяльності як її компонент (Кузьміна, 2014). Педагогічний зміст професійного іміджу зміщений в сторону зовнішніх атрибутів: мови, манери триматися, одягу, аксесуарів, а особистісний – розглядається поза контекстом професійних якостей педагога. Разом з тим, аналіз наукових

джерел і практика підтверджує, що професійний імідж є важливою складовою педагогічної культури викладача (Колодяжна, 2020). Його структура включає: загальнокультурну і професійну грамотність; вербальну і невербальну комунікацію; культуру зовнішнього вигляду. Основу формування професійного іміджу педагога складають такі фактори, як самовиховання, гармонія візуального образу, комунікативність, саморегуляція і мовний вплив. Важливими характеристиками іміджу педагога виступають: активність, інформативність і цілісність, динамічність і мобільність, відповідність іміджу соціальним очікуванням.

Висновок. В умовах пріоритету внутрішньої культури людини, високого професіоналізму, компетентності педагогічних працівників назріла необхідність пошуку шляхів усунення суттєвих протиріч. По-перше, між об'єктивною потребою суспільства в педагогах з високим рівнем педагогічної культури, з індивідуальним професійним іміджем і недостатнім рівнем сформованості зазначених характеристик у випускників педагогічних вузів; по-друге, між необхідністю формування мотивів майбутнього викладача безперервно і системно розвивати професійний імідж і фрагментарністю, недостатньою виразністю цього процесу в системі неперервної професійної освіти; по-третє, між потребою вищої школи в науково-методичному і технологічному супроводі процесу формування професійного іміджу педагога і недостатньою розробленістю даної проблематики на методичному і технологічному рівнях; по-четверте, необхідністю підвищення статусу та іміджу викладача в суспільстві та відсутністю державної політики, спрямованої на підтримку і формування позитивного іміджу педагога в соціумі.

Література

1. Колодяжна А.В. Імідж педагога як психологічна проблема. Fundamental and applied research in the modern world : abstracts of III International Scientific and Practical Conference, Boston, USA, 21–23 October 2020. Boston, USA : BoScience Publisher, 2020. P. 363–370
2. Кузьміна Н.В. Созидательный вектор фундаментального образования // Інноваційні підходи до виховання студентської молоді у вищих навчальних закладах : матеріали Міжнар. наук.- практ. конференції (м. Житомир, 22-23 травня 2014 р.) / За ред. О. А. Дубасенюк, В. А. Ковальчук. – Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2014. – С. 20-78.